



Republica Moldova

GUVERNUL

HOTĂRÂRE Nr. HG80/2022
din 16.02.2022

**pentru aprobarea Regulamentului
cu privire la organizarea și desfășurarea
studiilor superioare de master - ciclul II**

Publicat : 25.02.2022 în MONITORUL OFICIAL Nr. 53-59 art. 127 Data intrării în vigoare

MODIFICAT

[HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26](#)

În temeiul art.90 și al art.139 lit.c) din Codul educației al Republicii Moldova nr.152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art.634), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master - ciclul II (se anexează).

2. Programele de studii superioare de master se organizează de către instituțiile de învățământ superior în domeniile de formare profesională la care acestea realizează instruirea la programe acreditate la ciclul I - studii superioare de licență.

[\[Pct.2 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26\]](#)

3. Ministerul Educației și Cercetării, Ministerul Sănătății, Ministerul Culturii, Ministerul Afacerilor Interne și Ministerul Apărării, în baza competențelor stabilite de legislație, vor asigura înmatricularea studenților la programele de studii superioare de master, acreditate sau autorizate provizoriu, în limitele alocațiilor bugetare aprobate, precum și pe locuri cu taxă de studii, în limitele capacității de înmatriculare stabilite prin acreditare sau autorizarea de funcționare provizorie.

[\[Pct.3 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26\]](#)

4. Instituțiile organizatoare de programe de studii superioare de master, în termen de o lună de la data intrării în vigoare a prezentului Regulament, elaborează propriile regulamente de organizare și desfășurare a studiilor superioare de master, aprobate de senat.

5. Se abrogă Hotărârea Guvernului nr. 464/2015 pentru aprobarea Regulamentului cu

privire la organizarea ciclului II - studii superioare de master (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 197-205, art. 528).

6. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Educației și Cercetării.

7. Prezenta hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PRIM-MINISTRU Natalia GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul educației

și cercetării Anatolie Topală

Ministrul sănătății Ala Nemerenco

Ministrul afacerilor interne Ana Revenco

Ministrul agriculturii

și industriei alimentare Viorel Gherciu

Ministrul apărării Anatolie Nosatîi

Nr. 80. Chișinău, 16 februarie 2022.

Aprobat

prin Hotărârea Guvernului nr. 80/2022

REGULAMENT

cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master - ciclul II

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea studiilor superioare de master - ciclul II stabilește cerințele de bază pentru admiterea la studii superioare de master, organizarea și desfășurarea programelor de studii superioare de master în diferite domenii de formare profesională în instituțiile de învățământ superior din țară. Programele de studii superioare de master sunt dezvoltate ca parte componentă a învățământului superior în continuarea ciclului I de studii superioare.

2. Studiile superioare de master reprezintă ciclul II de studii superioare, care permit

obținerea calificării în domeniu de nivelul 7 ISCED/Cadrul Național al Calificărilor și constituie o etapă pregătitoare obligatorie pentru studiile de doctorat.

3. În contextul autonomiei universitare, programele de studii superioare de master sunt elaborate și actualizate de către instituțiile de învățământ superior în domeniile de formare profesională la master, stabilite de Nomenclatorul domeniilor de studii și al specialităților în învățământul superior, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.412/2024, autorizate provizoriu/acreditate, în condițiile legii.

[Pct.3 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

4. Un program de studii superioare de master se individualizează în cadrul domeniului de formare profesională și trebuie să conțină minimum 20 la sută cursuri/module de specialitate, diferite față de celelalte programe de master din același domeniu. Programul de studii superioare de master nu conține discipline din domeniul respectiv predate la ciclul I - licență.

5. Studiile superioare de master - ciclul II oferă:

a) programe de aprofundare, care asigură dezvoltarea competențelor într-o specialitate din domeniul de formare profesională studiat la ciclul I;

b) programe interdisciplinare sau pluridisciplinare, care asigură dezvoltarea unor competențe transversale specifice în două sau mai multe domenii de formare profesională;

c) programe complementare, care suplimentează competențele obținute în cadrul studiilor superioare de licență, în vederea extinderii ariei de inserție profesională în câmpul muncii.

6. Studiile superioare de master - ciclul II se realizează prin două tipuri de programe:

a) master științific, orientat preponderent spre formarea competențelor de cercetare științifică și care are ca finalitate producerea de cunoaștere științifică;

b) master profesional, orientat spre consolidarea competențelor profesionale într-un domeniu de formare profesională (sau mai multe) și care poate constitui o bază pentru cariera profesională, asigurând astfel continuarea studiilor de licență și accesul la piața forței de muncă.

7. Indiferent de tipul programului de master, acesta trebuie să conțină o componentă de cercetare științifică sau creație artistică în corespundere cu specificul programului de studii urmat. Rezultatele cercetării științifice și ale creației artistice realizate pot fi valorificate de student prin articole în reviste de specialitate, evoluții publice pe scene profesionale, participări la expoziții, festivaluri, competiții, precum și prin elaborarea tezei/proiectului de master.

II. ÎNȚIEREA ȘI ORGANIZAREA PROGRAMELOR

DE STUDII SUPERIOARE DE MASTER

8. Orice instituție de învățământ superior, publică sau privată, interesată de oferirea de programe de studii superioare de master, înainte de a începe să activeze, se supune obligatoriu procesului de evaluare externă a programului respectiv, pentru autorizarea de funcționare provizorie, în baza Metodologiei de evaluare externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie și acreditării programelor de studii și a instituțiilor de învățământ profesional tehnic, superior și de formare continuă, elaborate de Agenția Națională de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare și aprobate de Guvern prin Hotărârea nr. 616/2016, în cazul în care nu deține acreditare pentru un alt program de master în același domeniu de formare profesională.

8¹. Instituțiile de învățământ superior pot iniția programe de studii superioare de master, cu respectarea cerințelor de autorizare/acreditare, la solicitarea instituțiilor/organizațiilor publice sau private interesate, cu condiția ca acestea să asigure finanțarea programelor respective din surse proprii.

[Pct.8¹ introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

9. Instituția organizatoare de programe de studii superioare de master este în drept să solicite evaluarea externă a calității în vederea autorizării de funcționare provizorie sau a acreditării programelor de studii Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare sau unei alte agenții de evaluare a calității înscrise în Registrul European pentru Asigurarea Calității în Învățământul Superior.

10. Programele de studii superioare de master, după prima promoție de absolvenți, se supun obligatoriu procesului de evaluare externă a calității, în vederea acreditării. După obținerea acreditării, programele de studii superioare de master sunt supuse evaluării externe periodic, în vederea reacreditării, cel puțin o dată la 5 ani.

10¹. În cazul în care programul de studii superioare de master a fost acreditat anterior pentru o perioadă de cinci ani cu calificativul «foarte bine», iar la reacreditare înregistrează un nivel de realizare a standardelor de acreditare de peste 92%, Consiliul de conducere al Agenției Naționale de Asigurare a Calității în Educație și Cercetare propune acreditarea programului de studii pentru o perioadă de șapte ani.

[Pct.10¹ introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

11. Instituția care a primit acreditare pentru un program de studii de master într-un domeniu de formare profesională este în drept să organizeze oricare alt program de studii de master în același domeniu, după aprobarea programului respectiv de către senatul instituției de învățământ superior, fără a solicita evaluarea externă a programului respectiv, în vederea autorizării de funcționare provizorie. În acest caz, programele de studii superioare de master în același domeniu de formare profesională se consideră autorizate să funcționeze provizoriu, însă nu sunt exceptate de la procedura de acreditare.

12. În funcție de categoria instituției de învățământ superior și ierarhia programelor de studii superioare de master se determină:

a) numărul de locuri cu finanțare de la bugetul de stat acordate instituției de învățământ superior pentru ciclul II;

b) fondurile bugetare alocate instituției de învățământ superior pentru activități de cercetare, dezvoltare, inovare și creație artistică.

13. Instituția organizatoare de studii superioare de master, implicit facultatea, departamentul/catedra la care se organizează programele de master, este responsabilă de calitatea programelor respective.

III. ADMITEREA LA STUDIILE SUPERIOARE

DE MASTER

14. Cetățenii Republicii Moldova beneficiază de dreptul de acces la studiile superioare de master:

a) pe locuri cu finanțare de la bugetul de stat, în limitele stabilite anual de Guvern;

b) pe locuri cu taxă de studii achitată de persoane fizice sau juridice;

c) pe locuri cu finanțare mixtă.

15. Planul de admitere în învățământul superior cu finanțare de la bugetul de stat (comanda de stat) se aprobă de Guvern.

16. Instituția de învățământ superior detaliază planul de admitere pentru fiecare program de studii superioare de master, formă de învățământ și sursă de finanțare, concursul de admitere fiind organizat de către instituția de învățământ superior la programele de studii dintr-un domeniu de formare profesională, la care cel puțin un program de master a fost acreditat sau la programele de master autorizate provizoriu, în limitele capacității de înmatriculare stabilite prin acreditare sau prin autorizarea de funcționare provizorie.

17. Înscrierea candidaților la concursul de admitere se realizează online, prin intermediul Sistemului informațional «e-Admitere». Informațiile privind organizarea concursului de admitere se publică pe site-urile web oficiale ale instituțiilor de învățământ superior, inclusiv:

a) regulamentul-cadru de admitere pentru anul respectiv (după caz, regulamentul instituțional);

b) calendarul admiterii (sesiunea de bază și sesiunea suplimentară, perioada de înscriere la concurs, după caz, perioada desfășurării probelor de aptitudini, afișarea rezultatelor intermediare, prezentarea actelor în original, afișarea rezultatelor finale);

c) formula de calcul al mediei generale de admitere;

d) repartizarea locurilor bugetare și a celor cu taxă de studii, pe domenii de formare profesională, programe de studii și forme de învățământ;

- e) condițiile și actele necesare pentru înscriere la concurs;
- f) taxa de înscriere pentru organizarea și desfășurarea admiterii;
- g) taxele de studii pentru programele de studii și formele de învățământ;
- h) alte informații utile candidaților.

[Pct.17 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

18. Conform deciziei senatului, la calcularea mediei generale de admitere la studii superioare de master pentru deținătorii diplomelor de studii superioare de licență pot fi utilizate notele la discipline de profil și mediile din diplomele de studii superioare de licență (implicit, din supliment), notele de la examenele de absolvire a studiilor superioare de licență, după caz, notele obținute la probele concursului de admitere, ponderea fiind stabilită de către instituție în funcție de domeniul de formare profesională.

[Pct.18 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

19. Admiterea la locuri cu taxă de studii în instituțiile publice și private de învățământ superior se efectuează în conformitate cu aceleași criterii ca și admiterea la locurile cu finanțare de la bugetul de stat. Înmatricularea pe locurile cu taxă de studii se face din rândul candidaților situați sub ultimul admis pe locurile finanțate de la bugetul de stat, la solicitarea în scris a candidaților.

20. Înmatricularea la studii superioare de master se realizează în ordinea descrescătoare a mediilor de concurs obținute de către candidați și în limitele numărului de locuri pentru care se organizează concursul. În cazul în care doi sau mai mulți candidați obțin aceleași medii de concurs, instituția aplică criterii interne de selectare, care nu vin în contradicție cu prevederile legislației.

[Pct.20 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

21. La concursul de admitere la studii superioare de master – ciclul II pot participa cetățenii Republicii Moldova, deținători ai diplomei de studii superioare de licență sau ai unui act echivalent de studii recunoscut de structura abilitată pentru recunoașterea și echivalarea actelor de studii și a calificărilor.

21¹. Absolvenții programelor de studii superioare de licență de 180 de credite de studii ECTS au dreptul să se înscrie la programele de master de 120 de credite de studii ECTS, iar absolvenții programelor de studii superioare de licență de 240 de credite de studii ECTS au dreptul să se înscrie la programele de master de 90/120 de credite de studii ECTS. De asemenea, absolvenții programelor de studii superioare de licență de 180 de credite de studii ECTS pot fi admiși la programe de studii de 90 de credite de studii ECTS în condițiile în care dețin deja o diplomă de master sau au acumulat numărul necesar de credite prin microcertificări în același domeniu de formare profesională, conform legislației.

[Pct.21¹ introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

22. Cetățenii străini și apatrizii cu domiciliul în Republica Moldova pot participa la concursul de admitere în instituțiile de învățământ superior de stat și private în condițiile prevăzute pentru cetățenii Republicii Moldova.

23. La studiile superioare de master pot fi admiși cetățenii străini și apatrizii care dețin diplomă de studii superioare de licență sau un act echivalent de studii superioare, în baza acordurilor interstatale, precum și a contractelor individuale de studii.

24. Candidații au dreptul să se înscrie la concursul de admitere la studii superioare de master concomitent la maximum trei instituții de învățământ superior, unde pot selecta cel mult trei programe de studii în ordinea priorității personale, pentru fiecare instituție separat. Ca urmare a concursului de admitere, candidații la studii sunt înmatriculați în cadrul unei singure instituții de învățământ superior, la un singur program de studii superioare de master dintre cele pentru care au optat, indiferent de forma de învățământ și de sursa de finanțare, prin depunerea în original a actului de studii, și dobândesc calitatea de student pe întreaga perioadă a prezenței lor în cadrul programului respectiv, de la înmatriculare și până la susținerea tezei/proiectului de master sau până la exmatriculare.

[Pct.24 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

25. Înmatricularea în afara concursului la programele de studii superioare de master se stabilește, în limitele locurilor prevăzute de comanda de stat, pentru deținătorii diplomelor de studii superioare de licență cu media generală de minimum 9,01 (A) în cadrul aceluiași domeniu de formare profesională.

25¹. În cadrul studiilor superioare de master, sunt interzise admiterea și studiile în paralel la o a doua specialitate/un al doilea program de studii, indiferent de ciclul de studii superioare. Nu este permisă reducerea duratei studiilor la programele de master.

[Pct.25¹ introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

26. Candidații la studii pot beneficia o singură dată de dreptul de acces la studii superioare de master cu finanțare de la bugetul de stat. În acest sens, candidații la studii superioare de master includ în dosarul de concurs o adeverință eliberată de instituția absolvită privind sursa de finanțare a studiilor.

[Pct.26 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

27. Candidații care au absolvit un program de master sau un program de studii superioare integrate și optează pentru studii superioare de master cu finanțare din buget anexează la dosar o adeverință care confirmă sursa de finanțare a studiilor realizate, eliberată de instituția de învățământ superior pe care au absolvit-o.

28. Numărul de locuri pentru admiterea la un nou program de master deschis în urma aprobării senatului într-un domeniu de formare profesională în care instituția organizează deja un program de master acreditat se stabilește prin redistribuirea locurilor de admitere planificate programului acreditat către programul nou-creat, astfel încât instituția de învățământ superior să nu depășească limitele capacității de școlarizare stabilite conform cadrului normativ.

29. Propunerile instituțiilor organizatoare de studii superioare de master privind programele de master și numărul de locuri pentru fiecare program și domeniu de formare profesională se vor stabili prin consultare cu subdiviziunile coordonatoare respective ale acestora (facultăți, departamente/catedre) și, după caz, cu alte autorități, organizații, întreprinderi, angajatori, alți parteneri interesați.

30. În cazul înscrierii la ciclul II - studii superioare de master la un program de studii diferit de domeniul de formare profesională absolvit la ciclul I - studii superioare de licență, candidații urmează să acumuleze 30 de credite de studii ECTS la disciplinele fundamentale și de specialitate aferente programului de studii pentru care optează, ceea ce reprezintă minimumul curricular inițial necesar.

[Pct.30 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

31. Minimumul curricular inițial necesar pentru continuarea studiilor superioare în alt domeniu de formare profesională la ciclul II poate fi obținut în perioada studiilor superioare de licență prin unitățile de curs/module oferite de instituția de învățământ superior la libera alegere (în afara orarului de bază), precum și prin cursurile opționale oferite în programul de licență. Totodată, minimumul curricular inițial poate fi acumulat, parțial sau integral, prin transferarea creditelor acumulate la unitățile de curs/modulele relevante programului de master solicitat în perioada studiilor superioare de licență.

32. Prin derogare de la prevederile pct. 31, minimumul curricular inițial obligatoriu poate fi acumulat și în timpul studiilor superioare de master. În acest caz, pentru absolvenții programelor de licență care vin din domenii de formare profesională diferite de cel solicitat la ciclul II - studii superioare de master, instituția de învățământ superior poate elabora un plan individual de învățământ pentru acumularea celor 30 de credite de studii ECTS suplimentare necesare pe parcursul primului an academic.

[Pct.32 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

33. Persoanele care nu au acumulat în perioada stabilită minimumul curricular de 30 de credite de studii transferabile își pierd calitatea de student și sunt exmatriculați.

34. Metodologia de acumulare a minimumului curricular inițial, implicit forma de evaluare la finalizarea acestuia, se elaborează de către departamentul/ catedra coordonatoare a programului de master, se prezintă spre aprobare consiliului facultății care organizează programul de master respectiv și se publică pe pagina web oficială a instituției de învățământ superior.

35. Validarea rezultatelor admiterii la studii superioare de master și înmatricularea candidaților care au promovat concursul se face prin ordin al rectorului instituției.

36. Studenții înmatriculați la studii superioare de master la forma de învățământ cu frecvență pot beneficia, în condițiile legii, de burse de studii. În limitele plafonului stabilit, bursele de studii, alocate din mijloacele bugetului de stat, pot fi acordate semestrial studenților admiși la studii cu finanțare bugetară, precum și celor înmatriculați pe locuri cu taxă de studii, în funcție de rezultatele academice obținute. Studenții înmatriculați la studii superioare de master în domeniul militariei nu beneficiază de burse, cu excepția burselor de merit.

[Pct.36 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

37. În instituțiile de învățământ în domeniile militariei, securității și ordinii publice, modul de selectare și condițiile de admitere a candidaților la programele de studii superioare de master cu finanțare de la bugetul de stat se stabilesc de autoritățile în a căror subordine se află instituțiile respective, în corelare cu cadrul general de organizare a admiterii în învățământul național.

38. Studenții ciclului II - studii superioare de master, înmatriculați la studii cu finanțare bugetară și pe locuri cu taxă de studii, încheie cu instituția de învățământ superior un contract de studii, care reglementează raporturile studentului cu instituția respectivă de învățământ superior sub aspect academic, financiar, social și alte aspecte specifice.

IV. ORGANIZAREA STUDIILOR SUPERIOARE

DE MASTER

39. Fiecare program de studii superioare de master se individualizează prin obiective și finalități de studiu concretizate în competențe profesionale și de cercetare științifică dezvoltate absolvenților, acestea fiind definite în concordanță cu cerințele viitorilor angajatori, cerințele pieții și cu exigențele abordării unui viitor program de doctorat.

40. Studiile superioare de master corespund unui număr de 90-120 de credite de studii transferabile ECTS, câte 30 de credite pentru fiecare semestru, iar un credit se alocă pentru 30 de ore academice. Creditele de studii alocate unei unități de curs/modul/activități distincte nu sunt divizibile, deci nu pot fi obținute în etape.

41. Tipul și conținuturile programelor de master, precum și numărul de credite sunt stabilite de către instituțiile organizatoare în așa fel ca durata totală cumulată a studiilor la ciclul I - licență și ciclul II - master să fie de cel puțin 300 de credite de studii transferabile ECTS.

42. Studiile superioare de master se organizează, de regulă, la învățământul cu frecvență, dar se pot organiza și cu frecvență redusă sau la distanță, în limba română și/sau, în limitele posibilităților, în una dintre limbile de circulație internațională, conform planului de învățământ elaborat de către departamentul/catedra coordonatoare a programului în cauză, avizat de consiliul facultății respective, aprobat de senat și coordonat cu Ministerul

Educației și Cercetării și, după caz, cu ministerul care are în subordine instituția de învățământ superior respectivă.

43. În vederea asigurării calității programelor de studii, raportate la standardele naționale de referință și la bunele practici naționale și internaționale, planurile de învățământ se elaborează de către catedra/departamentul responsabil de programul respectiv de master, se avizează de consiliul facultății și se aprobă de senat. Planurile de învățământ, aprobate de senat și coordonate de către Ministerul Educației și Cercetării și, după caz, de ministerul de resort, se fac publice prin sistemul informațional al instituției de învățământ superior până la începutul anului de studii și se includ în Sistemul informațional automatizat «Registrul național al calificărilor».

[Pct.43 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

44. Programele de master la învățământul cu frecvență redusă și la distanță pot fi organizate în cazul în care instituția a primit acreditare la cel puțin un program de master la învățământul cu frecvență în domeniul de formare profesională respectiv și organizează aceste programe la învățământul cu frecvență.

45. Numărul creditelor de studii și conținutul programului de master sunt aceleași pentru toate formele de învățământ, iar durata programelor de master la învățământul cu frecvență redusă și la distanță este mai mare cu un semestru de studii în comparație cu durata studiilor la învățământul cu frecvență, numărul total de credite fiind repartizate proporțional pe ani/semestre de studii.

46. Învățământul cu frecvență redusă nu se organizează pentru domeniile 021 Arte, 0231 Studiul limbilor, 0313 Psihologie, 0731.1 Arhitectură, 0841.1 Medicină veterinară, 091 Sănătate, 1001 Motricitate specială și recuperare, 1031 Științe militare. Învățământul la distanță nu se organizează pentru domeniile 021 Arte, 0731.1 Arhitectură, 0732 Construcții și inginerie civilă, 0841.1 Medicină veterinară, 091 Sănătate, 1001 Motricitate specială și recuperare, 103 Servicii ale securității.

[Pct.46 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

47. Calendarul academic se stabilește de senatul instituției de învățământ superior, inclusiv data începerii anului universitar, repartizarea activităților academice pe ani, semestre (sesiuni în cazul studiilor cu frecvență redusă sau la distanță), termenele și durata semestrelor, stagiile de practică, sesiunile de examene, evaluările finale (susținerea tezei/proiectului de master) și vacanțelor.

48. La învățământul cu frecvență, durata unui semestru constituie în medie 15 săptămâni de contact direct cu studenții, programul săptămânal al pregătirii prin master este de 16-20 de ore de contact direct, care, la decizia instituției, pot fi planificate compact. Numărul de ore alocate pentru activități practice și de cercetare științifică se stabilește în funcție de tipul programului de master – profesional sau științific.

[Pct.48 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare

49. Planul de învățământ pentru masterul științific include unități de curs/module fundamentale, cunoaștere avansată în domeniu, în proporție de cca 40 la sută din numărul creditelor de studii alocate programului și cca 25 la sută unități de curs/module de specialitate, de pregătire practică și complementară, iar pentru masterul profesional planul de învățământ urmează a fi proiectat în aceeași cheie, cu accent pe unitățile de curs/module de specialitate, de pregătire practică necesare pentru integrarea absolventului de studii superioare de master pe piața muncii.

50. În cadrul programelor de master se oferă cursuri compacte, interdisciplinare, inclusiv în sistem modular, obligatorii și opționale, cu evaluarea realizată la finalizarea cursului/modulului, conform planului de învățământ, cu oferirea perioadei necesare pentru realizarea orelor pentru lucrul individual. În scopul prevenirii actelor de fraudă academică asociate cu utilizarea sistemelor de inteligență artificială generativă, în procesul de evaluare sunt prioritare probele orale sau formatul mixt (examen scris și susținere orală), inclusiv prin utilizarea instrumentelor digitale de verificare a originalității lucrărilor.

[Pct.50 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

51. La elaborarea planului de învățământ, în cazul programelor interdisciplinare sau pluridisciplinare, care asigură dezvoltarea unor competențe transversale specifice în două sau mai multe domenii de formare profesională, ponderea unităților de curs/modulelor fundamentale, de specialitate și tematica cercetării se recomandă a fi stabilită în funcție de finalitățile de studiu scontate, accentul fiind pus pe domeniul de formare profesională de bază la care a fost înmatriculat studentul.

52. Stagiile de practică a studenților reprezintă una dintre formele obligatorii de formare a specialiștilor de înaltă calificare, fiind orientate spre obținerea competențelor generice și specifice în domeniul de formare profesională. Numărul de credite de studii alocate stagiilor de practică se stabilește de către instituția de învățământ superior în funcție de tipul programului de master și de domeniu.

53. Persoanelor cu experiență practică dovedită de cel puțin 1 an în domeniul în care realizează programul de master și care își continuă activitatea de muncă în domeniul respectiv li se atribuie numărul stabilit de credite, în baza evaluării competențelor și recunoașterii experienței practice, de către catedra/ departamentul de profil, în conformitate cu o metodologie aprobată de consiliul facultății care organizează programul de master respectiv, publicată pe pagina web oficială a instituției de învățământ superior.

54. Corelarea ore în auditoriu (contact direct) și ore de activitate individuală se stabilește de către instituția de învățământ superior în funcție de forma de învățământ, tipul programului de master și specificul unității de curs/modulului, fiind stabilit, în general, pentru ciclul II, învățământul cu frecvență, raportul: 1 oră de auditoriu (de contact) – 2-3 ore de activitate individuală, la învățământul cu frecvență redusă/la distanță, raportul: 1 oră de auditoriu (de contact) – 4 ore de activitate individuală.

55. Pe parcursul studiilor superioare de master, în cadrul aceluiași domeniu de formare profesională, după primul semestru de studii, studenții pot solicita transferul de la o instituție de învățământ superior la alta, de la o formă de învățământ la alta sau de la un program de master la altul, cu condiția realizării integrale a planului de învățământ pentru semestrul respectiv. Cu titlu de excepție, în cazurile stabilite de senat, se permite transferul de la un program de master la altul în cadrul aceluiași domeniu de formare profesională pe parcursul primului semestru de studii, cu recunoașterea creditelor de studii acumulate. Se interzice transferul studenților pe parcursul anului terminal de studii.

[Pct.55 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

55¹. Fiecare transfer se încheie până la începutul noului semestru, se realizează pe baza cererii studentului și se aprobă prin ordin al rectorului instituției în care acesta urmează să fie transferat, după coordonarea cu decanul facultății în care va fi încadrat studentul, cu recunoașterea creditelor de studii acumulate. La cerere se anexează, în mod obligatoriu, extrasul din foaia matricolă ECTS.

[Pct.55¹ introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

55². Studenții care își fac studiile pe locuri cu finanțare de la bugetul de stat, în cazul transferului de la o instituție de învățământ la alta, de la o formă de învățământ la alta sau de la un program de studii la altul, pierd locul bugetar.

[Pct.55² introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

56. Studiile superioare de master la învățământul cu frecvență redusă sau la distanță se organizează în regim cu taxă, cu excepția programelor de master incluse în Comanda de stat, oferite personalului din cadrul serviciului public, delegat de către autoritățile administrației publice centrale și locale, precum și persoanelor cu grad de dizabilitate sever/accentuat care nu pot urma studii cu frecvență, în limitele bugetului aprobat în acest scop.

[Pct.56 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

57. Un student poate întrerupe studiile superioare de master, în baza unor motive întemeiate, stabilite de regulamentele instituționale, pentru o perioadă de cel mult un an academic. Reluarea studiilor de către persoanele care au fost inițial înmatriculate cu finanțare de la bugetul de stat se face în bază de contract, cu achitarea taxei de studii corespunzătoare studenților cu taxă din anul academic respectiv, cu excepția persoanelor care s-au aflat în mobilitate academică, concediu de boală, concediu de maternitate sau concediu pentru îngrijirea copilului. La revenirea după perioada de întrerupere, studentul este obligat să susțină diferențele de program care au survenit ca urmare a modificării planului de învățământ, în condițiile stabilite de universitate.

58. Sunt promovați în următorul semestru/an de studii studenții care au acumulat pe

parcursul semestrului/anului precedent de studii numărul total de credite de studii ECTS prevăzut în planul de învățământ pentru semestrul/anul respectiv. Studenții care pe parcursul anului de studii au acumulat mai puțin de 65% din numărul de credite de studii ECTS prevăzut pentru anul de studii respectiv sunt propuși spre exmatriculare. Studenții exmatriculați de la un program de studii superioare de master, care anterior au beneficiat de finanțare de la bugetul de stat, au dreptul de a se restabili la programul de masterat respectiv în regim cu taxă, fiind obligați să achite taxa de studii stabilită pentru studenții cu taxă în anul academic în care are loc restabilirea. Nu pot fi restabilite la studii persoanele care s-au manifestat prin abateri grave de integritate academică, stabilite de cadrul normativ.

[Pct.58 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

59. Pe durata studiilor superioare de master, studentul are dreptul să participe la un program de mobilitate academică în țară sau în străinătate, aplicând Sistemul European de Credite Transferabile, conform tratatelor internaționale, precum și în baza contractelor individuale încheiate cu instituțiile de învățământ superior, cu condiția că are media academică în sesiuni nu mai puțin de „8,5” pentru profilul umanist și „7,5” pentru profilul real, în baza metodologiei proprii a instituției de învățământ superior.

60. În baza tratatelor internaționale/contractelor individuale prezentate, la cererea studentului, rectorul aprobă mobilitatea academică internațională cu durata de până la un an universitar complet. Mobilitățile academice se extind asupra formării profesionale, cercetării științifice, creației artistice, recunoașterii reciproce a planurilor de învățământ sau a cursurilor universitare.

61. Studentul este în drept să beneficieze de mobilitate internă, până la un semestru, între două instituții de învățământ superior din țară cu programe acreditate/autorizate provizoriu.

62. La programul de mobilitate academică internă pot candida atât studenții aflați pe locuri bugetate, cât și cei aflați pe locuri cu taxă. În cazul mobilității interne pe locuri bugetate, finanțarea urmează studentul. În cazul studenților cu taxă, condițiile financiare ale mobilității vor fi indicate în contractele de mobilitate încheiate între universități.

63. Mobilitatea internațională prin programe internaționale se realizează în conformitate cu reglementările normative ce privesc respectivele programe, în baza tratatelor/acordurilor/contractelor încheiate, și cu acceptul instituției de învățământ superior la programe de studii acreditate/autorizate provizoriu.

64. Mobilitatea internă și internațională poate fi oferită după finalizarea primului semestru, cu promovarea sesiunii de examene. Perioada de studii prin mobilitate nu poate depăși data de încheiere a anului universitar pentru care a fost prevăzută. Recunoașterea creditelor de studii transferabile și a compatibilității curriculei se realizează atât la începutul, cât și la sfârșitul perioadei de mobilitate, în baza regulamentelor instituțiilor de învățământ superior implicate.

65. Programele comune de studii superioare de master reprezintă o formă de colaborare dintre două sau mai multe instituții de învățământ superior (de regulă, consorțiu) responsabile în comun de elaborarea și aprobarea programului de studii superioare de master, organizarea admiterii, supervizarea academică, conferirea calificării și asigurarea calității și sunt organizate conform cadrului normativ.

66. În cazul studiilor comune de master sau al unui program de master realizat în cotelă, sunt desemnați doi conducători de teză/proiect de master, iar calificarea comună este acordată și diploma comună este eliberată în conformitate cu Acordul de parteneriat, având la bază cadrul normativ.

67. Studiile superioare de master se finalizează cu susținerea publică a tezei/proiectului de master. După susținerea publică, tezele/proiectele de master se publică pe pagina web oficială a instituției de învățământ superior și, la decizia acesteia, se păstrează la biblioteca instituției, inclusiv în format electronic.

68. Prin excepție de la prevederile pct. 67, instituțiile de învățământ superior în domeniile militariei, securității și ordinii publice sunt în drept să decidă referitor la publicarea pe pagina web oficială a instituției a tezelor/proiectelor de master care conțin informații atribuite la secret de stat.

69. Studenții ciclului II care realizează obiectivele programului de master și susțin public teza/proiectul de master primesc titlul de master în domeniul absolvit (în domeniul de formare profesională de bază la care a fost înmatriculat - în cazul programelor interdisciplinare sau pluridisciplinare), cu eliberarea Diplomei de studii superioare de master, însoțită de Suplimentul la Diplomă, redactat în limbile română și engleză, care conține informații detaliate privind cunoștințele și competențele specifice domeniului/domeniilor de formare profesională studiate, inclusiv competențe manageriale, de cercetare, dezvoltare și inovare.

70. În Diploma de master se indică denumirea programului de master. În funcție de programul de master realizat, sunt eliberate următoarele tipuri de diplome: MS - pentru programele de master științific și MP - pentru programele de master profesional.

71. În ciclul II - studii superioare de master, activitățile didactice sunt susținute de cadre didactice cu titlu științific. În învățământul artistic și sportiv, titlurile onorifice și premiile obținute la concursuri naționale și internaționale, recunoscute de către organele centrale de resort, conferă dreptul de ocupare a funcțiilor didactice și științifico-didactice.

[Pct.71 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

71¹. La programele de studii superioare de master în domeniile tehnologiilor informaționale și comunicaționale, jurnalismului și comunicării, tehnicilor audiovizuale și producției media, instituțiile de învățământ superior pot încadra în activitatea didactică cercetători și practicieni consacrați din țară sau din străinătate cu o experiență valoroasă în domeniu.

[Pct.71¹ introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare

71². La programele de studii superioare de master în domeniile militariei, securității și ordinii publice, instituțiile de învățământ superior pot încadra în activitatea didactică personalități din domeniu, care dețin grade militare/speciale superioare și supreme și care dețin sau au deținut funcții militare/cu statut special de conducere de nivel operativ și strategic.

[Pct.71² introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

72. În condițiile autonomiei universitare financiare, în vederea acoperirii necesităților academice proprii pentru realizarea programelor de master, rectorul este în drept să aprobe, pe o durată determinată, invitarea în cadrul instituției de învățământ superior a unor cercetători notorii din domeniu și practicieni consacrați și recunoscuți din țară sau din străinătate, în bază de contract.

V. TEZA/PROIECTUL DE MASTER

73. Teza/proiectul de master reprezintă o cercetare științifică sau de creație artistică, aprofundată/interdisciplinară/complementară în scopul analizei problemelor teoretice și practice, care trebuie să demonstreze competențe profesionale și de cercetare științifică în domeniul programului de master, cunoașterea științifică avansată a temei abordate, să conțină elemente de noutate în dezvoltarea sau soluționarea problemei de cercetare.

74. În baza autonomiei universitare și cu asumarea responsabilității publice, instituțiile de învățământ superior elaborează și aplică reglementări proprii de elaborare și organizare a susținerii tezei/proiectului de master, cerințele concrete fiind stabilite de către departamentul/catedra de profil din instituția de învățământ organizatoare de studii superioare de master și stipulate în regulamentele instituționale aprobate de senat.

74¹. Instituțiile de învățământ superior asigură promovarea și respectarea principiilor de integritate academică în procesele de învățare, predare și evaluare, inclusiv prin realizarea evaluărilor corecte și transparente, prevenirea fraudelor academice și informarea sistematică a studenților și a personalului didactic cu privire la normele de etică academică.

[Pct.74¹ introdus prin HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

75. Tezele/proiectele de master sunt documente publice și se redactează și în format digital. În domeniul artelor, tezele pot fi prezentate sub formă de spectacol, film, operă de artă, alte forme acceptate și sunt însoțite de înregistrarea pe suport digital a creației artistice respective.

76. Calitatea de conducător de teză este deținută de cadrele didactice titulare încadrate în funcții științifico-didactice, care asigură programul respectiv de studii superioare de master, în conformitate cu prevederile normative.

[Pct.76 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare

77. Tema tezei/proiectului de master se stabilește de către studenți și conducătorii de teze, fiind aprobată de catedra/departamentul de profil și de consiliile facultăților până la începutul anului II de studii. Sunt admiși la susținerea tezei/proiectului de master studenții care au acumulat numărul total de credite de studii ECTS prevăzut în planul de învățământ aferent programului de studii.

[Pct.77 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

78. La stabilirea temei tezei/proiectului de master științific se ține cont de prioritățile strategice în domeniile cercetării și inovării. După aprobare, tematica tezelor/proiectelor de master se plasează pe paginile web oficiale ale departamentelor/catedrelor, facultăților.

79. Studentul ciclului II de studii este în drept să solicite schimbarea temei tezei/proiectului de master, dar nu mai târziu decât cu 3 luni până la susținerea acestei/acestuia. Schimbarea temei se aprobă de către departamentul/catedra de profil și se coordonează cu consiliul facultății, în cadrul aceluiași program de master la care a fost înmatriculat studentul, și nu implică modificarea duratei studiilor. În cazul programelor comune de studii, schimbarea temei de cercetare se face cu acordul ambelor instituții.

80. În cazul programelor comune de master, teza/proiectul de master se depune la instituția în care a fost înmatriculat studentul, cu avizul favorabil al instituției coorganizatoare a programului respectiv de studii. În cazul realizării unui program de master în cotutelă, vor fi prezentate avizele ambilor conducători.

81. Elaborarea și susținerea tezei/proiectului de master se pot face și într-o limbă de circulație internațională, conform prevederilor programului de studii superioare de master.

82. În cazul în care teza/proiectul de master este scris într-o altă limbă decât română, lucrarea este însoțită de un rezumat redactat în limba română.

83. Tezele/proiectele de master se susțin public, în fața comisiilor de evaluare stabilite prin ordin al rectorului instituției organizatoare de master. Comisiile de evaluare a tezelor de master sunt constituite din cel puțin cinci cadre științifico-didactice, dar pot include și reprezentanți ai angajatorilor.

84. Comisia de evaluare a tezelor de master include un președinte, un vicepreședinte, 3 membri și secretarul acesteia. Secretarul comisiei nu are drept de vot.

85. În calitate de președinte al comisiei de evaluare a tezei/proiectului de master sunt desemnați specialiști în domeniul respectiv (profesori universitari, conferențieri universitari, cercetători științifici, deținători ai titlurilor onorifice, practicieni consacrați și recunoscuți), care nu activează în cadrul instituției în cauză. Aceeași persoană poate fi numită președinte al unei comisii de evaluare a tezei/proiectului de master nu mai mult de doi ani consecutiv.

86. În procesul evaluării și susținerii, tezele/proiectele de master sunt apreciate conform următoarelor criterii:

- a) actualitatea temei;
- b) calitatea fundamentării științifice;
- c) realizarea obiectivelor cercetării;
- d) calitatea/complexitatea studiului efectuat;
- e) relevanța practică a studiului efectuat;
- f) calitatea prezentării (lizibilitate, grafică, elocință etc.);
- g) alte criterii stabilite de instituție.

87. Ponderea fiecărui criteriu în calcularea notei finale este aprobată de senatul instituției de învățământ superior, la propunerea facultății care organizează programul de master respectiv.

88. Orarul susținerii tezelor/proiectelor de master se dă publicității pe paginile web oficiale ale catedrelor/facultăților/instituțiilor.

89. Nota finală la evaluarea tezei/proiectului se calculează ca medie aritmetică a notelor atribuite de către membrii comisiei pentru fiecare din criteriile prevăzute. Rezultatele evaluării tezei/proiectului se exprimă cu note de la „10” la „1” și, după caz, cu calificativele „excelent”, „foarte bine”, „bine”, „satisfăcător”, „nesatisfăcător”, „admis”, „respins”. În paralel cu Sistemul Național de Notare în învățământul superior se aplică și scara de notare cu calificative recomandate în Sistemul European de Credite Transferabile (A, B, C, D, E, FX, F), pentru completarea Suplimentului la Diplomă și facilitarea mobilității academice. Echivalarea cu scara națională de notare se face după cum urmează: A: 9,01-10,00; B: 8,01-9,00; C: 7,01-8,00; D: 6,01-7,00; E: 5,0-6,00; FX: 3,01-4,99; F: 1,00-3,00.

90. Media generală de master se stabilește ca media aritmetică a notei obținute la susținerea tezei/proiectului de master și a mediilor semestrelor de studii și se calculează cu două zecimale, cu rotunjirea în favoarea studentului.

[Pct.90 în redacția HG149 din 01.04.26, MO146-147/02.04.26 art.156; în vigoare 02.04.26]

91. Studenții de la studiile superioare de master au dreptul să conteste rezultatele evaluării tezei/proiectului de master exclusiv cu privire la procedură. Eventualele contestații se depun, în scris, la secretariatul facultății în termen de maximum o zi lucrătoare de la comunicarea/afișarea rezultatelor. Contestațiile se rezolvă de către comisiile de examinare a contestațiilor, în termen de două zile lucrătoare de la depunere, conform regulamentului instituțional. Președintele și membrii comisiei de examinare a contestațiilor nu pot fi membri ai comisiei de evaluare a tezei/proiectului de master.

92. În cazul în care studentul nu a susținut teza/proiectul de master în sesiunea stabilită, acesta are dreptul să o susțină repetat, de cel mult două ori, cu suportarea de către candidat a cheltuielilor de examinare, conform termenelor și metodologiei stabilite de

instituție. Pentru susținerea repetată, studentul solicită reconfirmarea temei tezei/proiectului de master.

93. În cazul în care și la a treia încercare de a susține teza/proiectul studentul nu obține media de promovare, acestuia i se eliberează un certificat de absolvire a programului de master și certificatul academic respectiv.